

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสำหรับครู ระดับมัธยมศึกษา

The Development of a Program for Evaluating Reading, Analytical Thinking, and Writing Competency of Secondary School Teachers

ประพันธ์ ชันโมลี¹ อรุณ สุขกระเดื่อง² และปิยะธิดา ปัญญา³

Prapan Kunmolee¹, Arun Suikraduang² and Piyatida Panya³

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม^{1,2,3}

Faculty of Education, Rajabhat Maha Sarakham University^{1,2,3}

Corresponding author, E-mail: p.khmolee@yahoo.co.th¹, arun.suikraduang@gmail.com² and dr.piyatida@gmail.com³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสำหรับครูระดับมัธยมศึกษา 2) พัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนสำหรับครู ระดับมัธยมศึกษา 3) ศึกษาผลการใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนสำหรับครูระดับมัธยมศึกษา 4) ประเมินโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสำหรับครูระดับมัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบแบบประเมินสมรรถนะ การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน แบบรูปปรกติสกอ และแบบสอบถามความพึงพอใจ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Wilcoxon Signed Rank Test ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับระดับมัธยมศึกษา มีองค์ประกอบสมบูรณ์ 7 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) จุดหมาย 3) สมรรถนะการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน 4) สารที่ใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน 5) กิจกรรมเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์ และเขียน 6) สื่อการเรียนรู้ 7) การวัดและประเมินผล มีผลการประเมินโปรแกรมโดยผู้เชี่ยวชาญ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 หลักการ องค์ประกอบที่ 2 จุดหมาย องค์ประกอบที่ 3 สมรรถนะการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนสำหรับครู องค์ประกอบที่ 6 ด้านสื่อการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 7 ด้านการวัดผลและประเมินผล และมีระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 4 และองค์ประกอบที่ 5 และ ค่า χ^2 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าผู้ทรงคุณวุฒิทั้งสี่กลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน

2. ผลการใช้พัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา ผลการทดสอบความรู้การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา ก่อนและหลังการดำเนินการใช้โปรแกรม เมื่อเปรียบเทียบความรู้การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน หลังการพัฒนากับก่อนการพัฒนา พบว่า ครูมีความรู้การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการประเมินสมรรถนะการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจต่อการดำเนินการเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา ผู้รับการพัฒนามีความพึงพอใจต่อการดำเนินการเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การวิจัยและพัฒนา, โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะ, การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

ABSTRACT

The purposes of the current study were 1) to study the needs in the development of a reading, analytical thinking, and writing competency evaluation enchanting program for secondary school teachers, 2) to develop a reading, analytical thinking, and writing competency evaluation enchanting program for secondary school teachers using the principle of learning community method, and 3) to investigate the effectiveness of the developed reading, analytical thinking, and writing competency evaluation enchanting program for secondary school teachers, 4) Evaluate programs to reading, analytical thinking, and writing competency evaluation enchanting program for secondary school teachers. The study was conducted along with the processes of the research and development approach. The instruments were an interview form, a test, a reading, analytical thinking, and writing competency evaluating form, and a questionnaire designed in 5 Likert scales. The data were analyzed by the qualitative analysis, Mean Score, and Standard Deviation. The results of the study were as follows.

1. The result of the need analysis led to the development of a reading, analytical thinking, and writing competency evaluation contributing program for secondary school teachers which had 7 components including 1) principles, 2) purposes, 3) reading, analytical thinking, and writing competency evaluation, 4) Contents related to the enchantment of reading, analytical thinking, and writing competency evaluation, 5) activities to contribute reading, analytical thinking, and writing competency evaluation, 6) learning media, and 7) evaluation and assessment. The 1st, 2nd, 3rd, 6th, and 7th components were evaluated by experts to have appropriateness and possibility at a very high level while the 4th and 5th components were evaluated by the experts at a high level. Moreover, there was no significant difference found among the experts' evaluation. It could be interpreted that all groups of experts held comparable opinions toward the developed program.

2. The implementation of the developed program in the development of secondary school teachers' reading, analytical thinking, and writing competency evaluation led to the following results. First, there was a significant difference between teachers' performances before and after learning with the reading, analytical thinking, and writing competency evaluation enchanting program at the statistical level of .05. The overall reading, analytical thinking, and writing competency evaluation of secondary school teachers participating in the program was found at a high level.

The overall satisfaction level of teachers toward the reading, analytical thinking, and writing competency evaluation contributing program was found at a high level.

Keywords: Research and Development; Competency Contributing Program; Reading, Analytical Thinking; and Writing Evaluation.

บทนำ

จุดมุ่งหมายหลักของการจัดการศึกษาคือการเตรียมเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ มีศักยภาพและมีความสามารถในการแข่งขันได้ในอนาคต การให้การศึกษาจึงต้องให้นักเรียนสามารถใช้ความรู้ในชีวิตจริง สามารถคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหาได้ (ปรีชาญ เดชศรี และปรีชาติ เบ็ญจวรรณ, 2552, น.1) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมโลกปัจจุบันเป็นยุคของเศรษฐกิจฐานความรู้ มนุษย์ต้องดำเนินชีวิตอยู่ท่ามกลางข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ มากมาย การเข้าถึงข้อมูลทำได้ง่ายและรวดเร็ว การรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ จึงเกิดขึ้นตลอดเวลาทั้งจากการอ่าน การฟัง การดู ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาชี้ว่าร้อยละ 80-90 ของความรู้และข้อมูลที่มนุษย์ต้องการค้นหาได้จากการอ่านทั้งสิ้น สิ่งสำคัญที่ได้รับจากการอ่านอีกส่วนหนึ่งก็คือเป็นการบริหารกระบวนการคิดวิเคราะห์ ทำให้เกิดศักยภาพในการทำความเข้าใจกับสิ่งซับซ้อนได้ นี่เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการดำรงอยู่ในยุคศตวรรษที่ 21 ที่เต็มไปด้วย นอกจากนี้การอ่านยังเป็นช่องทางในการเสริมสร้างจินตนาการและความคิดไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถของตนเองให้เกิดขึ้น

โครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (Programme for International Student Assessment: PISA) มีวัตถุประสงค์เพื่อหาตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษาให้แก่ประเทศในโครงการ ซึ่งประกอบด้วย ประเทศสมาชิก OECD (OECD countries) และประเทศนอกกลุ่มสมาชิก OECD (Partner countries) โดยดำเนินการประเมินอย่างต่อเนื่องทุก ๆ 3 ปี เพื่อติดตามแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนและมุ่งให้ข้อมูลแก่ระดับนโยบาย กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนกลุ่มอายุ 15 ปี ซึ่งสากลถือว่า เป็นวัยจบการศึกษาภาคบังคับ การประเมินของ PISA ไม่เน้นการประเมินความรู้ตามหลักสูตรในโรงเรียน แต่เน้นการประเมิน

ความสามารถของนักเรียนในการใช้ความรู้และทักษะเพื่อแก้ปัญหาในชีวิตจริงในสามด้าน ได้แก่ การรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) การรู้เรื่องคณิตศาสตร์ (Mathematical Literacy) และการรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy) ซึ่งการรู้เรื่องทั้งสามด้านนี้ ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต และเป็นสิ่งที่ประชากรจำเป็นต้องมีเพื่อการพัฒนาและการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยที่ผลการประเมิน PISA 2000 จนถึง PISA 2015 ของประเทศไทย พบว่าผลการประเมินทั้งสามด้านมีแนวโน้มลดลง แม้ว่าช่วง PISA 2009 ถึง PISA 2012 ผลการประเมินด้านวิทยาศาสตร์ การอ่าน และคณิตศาสตร์จะมีแนวโน้มสูงขึ้น และยังพบว่าผลการประเมิน PISA 2015 ทั้งสามด้านกลับมีคะแนนลดลงจาก PISA 2012 โดยการอ่านเป็นด้านที่มีคะแนนลดลงมากที่สุด (ลดลง 32 คะแนน) รองลงมาคือ วิทยาศาสตร์ (ลดลง 23 คะแนน) ซึ่งทั้งสองด้านลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คะแนนเฉลี่ย OECD ของการอ่าน ใน PISA 2015 เป็นคะแนนมาตรฐานที่ 493 คะแนน คะแนนเฉลี่ยการอ่านของนักเรียนไทย คือ 409 คะแนน ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย OECD มากกว่าหนึ่งระดับ ทั้งนี้ นักเรียนไทยกลุ่มสูง (กลุ่มที่มีคะแนนอยู่ที่ 10% บน) มีคะแนน การอ่าน 514 คะแนน กับนักเรียนไทยกลุ่มต่ำ (กลุ่มที่มีคะแนนอยู่ที่ 10% ล่าง) มีคะแนน การอ่าน 308 คะแนน มีช่องว่างกว้างเกือบสามระดับ ซึ่งเท่ากับนักเรียนที่มีการเรียนที่แตกต่างกันถึงสามปี (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2559, น.1) ดังนั้นความสามารถด้านการอ่านจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการปรับปรุงพัฒนาอย่างเร่งด่วนเพื่อให้ นักเรียนไทยมีความสามารถทัดเทียมนานาชาติ อันหมายถึงความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลกของประเทศไทยดีขึ้น

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดจุดมุ่งหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึง

ประสงค์และมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระดับโลก กำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัดที่กำหนดในสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ มีความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เป็นการประเมินศักยภาพของผู้เรียนในการอ่านหนังสือเอกสาร และสื่อต่าง ๆ เพื่อหาความรู้เพิ่มพูนประสบการณ์ ความสุนทรีย์และประยุกต์ใช้แล้วนำเนื้อหาสาระที่อ่านมาคิดวิเคราะห์ นำไปสู่ การแสดงความคิดเห็น การสังเคราะห์ สร้างสรรค์ การแก้ปัญหาในเรื่องต่าง ๆ และถ่ายทอดความคิดนั้นด้วยการเขียนที่มีสำนวนภาษาถูกต้องมีเหตุผลและลำดับขั้นตอนในการนำเสนอ สามารถสร้างความเข้าใจแก่ผู้อ่านได้อย่างชัดเจนตามระดับความสามารถในแต่ละระดับชั้น กรณีผู้เรียนมีความบกพร่องในกระบวนการด้าน การเห็นข้อที่ เกี่ยวข้องทำให้เป็นอุปสรรคต่อการอ่านสถานศึกษาสามารถปรับวิธีการประเมินให้เหมาะสมกับผู้เรียนกลุ่มเป้าหมาย การประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และสรุปผลเป็นรายปี/รายภาค เพื่อวินิจฉัยและใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้เรียนและประเมินการเลื่อนชั้นตลอดจนจบ การศึกษาระดับต่าง ๆ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2554, น.9 - 10) และได้กำหนดแนวทางการพัฒนาผู้เรียนที่เน้นให้มีความเป็นเลิศทางด้านทักษะการอ่าน สามารถนำสิ่งที่อ่านหรือสาร ที่ได้รับไปผ่านกระบวนการคิดอย่างมีระบบเพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างข้อสรุปเกี่ยวกับสิ่งที่อ่านได้อย่างมีวิจารณ์ญาณแล้วสื่อสารต่อให้ผู้อื่นเข้าใจได้ด้วยการเล่าหรือเขียนได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทาง ภาษา เหมาะสมกับระดับชั้นหรือวัยของผู้เรียน อย่างไรก็ตามแม้จะมีแนวทางการพัฒนาการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนมาโดยตลอด แต่การดำเนินการยังไม่มีเอกภาพหรือมีวิธีการที่ชัดเจนที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและมีความเป็นเลิศทางการอ่านได้ ส่งผลให้ผลการประเมินด้านการอ่านของนักเรียนไทยอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ ผลการประเมินความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์อยู่ในระดับไม่น่าพอใจ นักเรียนระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษามีปัญหาด้านการเขียน คำภาษาไทยผิด เรียงรูปประโยคไม่ถูกต้องตามหลัก

ไวยากรณ์ และข้อความที่เขียนไม่สามารถสื่อความหมายได้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2554, น.1 - 2) ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามหลักสูตรนั้น ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน การวัดและประเมินผล คือ ครู เพราะครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์ เสริมสร้างผู้เรียนให้เป็นบุคคลใฝ่รู้ใฝ่เรียนฝึกให้มีความสามารถในการคิดและการปฏิบัติงานที่สูงกว่าพื้นฐานธรรมดา เรียนรู้โลกใหม่แต่ไม่ลืมธรรมชาติและท้องถิ่นของตนเอง ครูจึงควรมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ดังนี้ คือ 1) สอน และส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ 2) ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติ และตามสมรรถนะ 3) จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียน เรียนจากประสบการณ์จริง คิดเป็น ทำเป็น 4) ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และบุคลิกภาพที่ดี 5) จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม 6) เรียนรู้ไปพร้อมผู้เรียน 7) ประเมินผู้เรียนจากพัฒนาการ และพฤติกรรม (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551, น. 22 - 28) มาตรฐานวิชาชีพครูได้กำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลผู้เรียน โดยครูจะต้องดำเนินการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามมาตรฐานวิชาชีพครู ซึ่งกำหนดไว้ในมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ข้อที่ 5 ความรู้เรื่อง การวัดและประเมินผลการศึกษา ดังนี้ คือ ด้านสาระความรู้ 1) หลักการและเทคนิคการวัดและประเมินผลการศึกษา 2) การสร้างและใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา 3) การประเมินตามสภาพจริง 4) การประเมินจากแฟ้มสะสมงาน 5) การประเมินภาคปฏิบัติ 6) การประเมินผลแบบย่อยและแบบรวม ด้านสมรรถนะการวัดและประเมินผล 1) สามารถวัดและประเมินผลได้ตามสภาพความเป็นจริง 2) สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนรู้และหลักสูตร (สำนักมาตรฐานวิชาชีพ, 2548, น. 25) ซึ่งการเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินเป็นการพัฒนาความสามารถในการจัดการประเมินได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเกี่ยวข้องกับการออกแบบการนำไปใช้ในการสอนการเรียนรู้กลยุทธ์ที่ช่วยให้บุคคล กลุ่มหรือองค์กร เกิดการเรียนรู้ว่าจะมีประสิทธิผลมีประโยชน์มีการฝึกฝนการประเมิน และมีความเป็นมืออาชีพ วัตถุประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะ มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเจตคติ ด้านความรู้และด้านทักษะ (Preskill

and Boyle, 2008) แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะการประเมิน เริ่มจากการพัฒนาให้บุคคลเกิดความรู้ ความคิด ทักษะและมีเจตคติ ที่ดีเกี่ยวกับการประเมิน การให้บุคคลมีประสบการณ์ในการปฏิบัติ การประเมินจนกระทั่งมีการแสดงออกในการปฏิบัติการประเมิน อย่างมีประสิทธิภาพ (Houston, 1992 ; Duignan, 2002) มีการประเมิน สมรรถนะการประเมินทั้งในระหว่าง (Formative Evaluation) และสิ้นสุด (Summative Evaluation) ของกระบวนการเสริมเสริม สมรรถนะการประเมิน (Duignan, 2002) ผลลัพธ์สำคัญที่ต้องการ ให้เกิดสมรรถนะการประเมินในระดับบุคคลก็คือความรู้ และ พฤติกรรมที่สามารถเชื่อมโยงการประเมินสู่การปฏิบัติงานประจำ ของตนเอง และเจตคติที่มีการเปลี่ยนแปลงต่อการประเมินดีขึ้น (Taut, 2007)

ปัจจุบันครูและบุคลากรทางการศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้มีความรู้และสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพครู เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ มีทักษะในการดำรงชีวิตและ สอดคล้องกับสภาพสังคมในยุคปัจจุบัน สามารถปรับตัวและ ประยุกต์ใช้ความรู้ในชีวิตประจำวันในการแก้ปัญหา คิดตัดสินใจ บนฐานของความสมเหตุสมผล โดยมีงานวิจัยจำนวนมากยืนยันว่า การที่ครูมีความรู้ ทักษะที่เหมาะสม รวมถึงการเตรียมครูให้มี สมรรถนะที่ดีย่อมส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียน (Darling-Hammond, 1994) ซึ่งกระบวนการในการพัฒนา บุคลากรครูมีหลากหลายรูปแบบ เช่น การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การศึกษาต่อ การศึกษาทางไกล การประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนา การนิเทศ การชี้แนะ การเรียนรู้ผ่านเว็บไซต์ โดยกระบวนการพัฒนา ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน ยึดหลักการจัดการเรียนรู้ สำหรับผู้ใหญ่ที่เน้นทั้งผลิตผลงานที่เกิดจากการทำกิจกรรมที่ กำหนด การพัฒนาความคิดและการทำงานร่วมกันในกระบวนการ เรียน และการเรียนรู้จากประสบการณ์ สร้างความคิดรวบยอดด้วย วิธีการต่าง ๆ พัฒนาดนและบูรณาการเพื่อนำไปใช้ (อ้อม ประนอม, 2553, น. 52 - 54) โดยเริ่มจากการพิจารณาปัญหาประเมิน ความต้องการจำเป็น ออกแบบ การเรียนรู้ (The Learning Design) ให้สัมพันธ์กับทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ออกแบบการประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตรตามรูปแบบที่วางไว้ Robbins, Stephen

P. and Mary Coulter (2002, pp. 61 - 63) โดยแนวทางหนึ่งที่สามารถนำมาใช้เพื่อพัฒนาและส่งเสริมความเป็นมืออาชีพของครู ดังกล่าว คือ การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) เนื่องจากชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพเป็นการรวมตัวกันเป็นกลุ่มของครูเพื่อร่วมมือร่วมพลัง เรียนรู้ ร่วมกันและสะท้อนผลการปฏิบัติอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยมี เป้าหมายหลักคือเพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียน การสอนพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ ผู้เรียน

จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 26 ตามกรอบสมรรถนะการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน 3 ด้าน คือ การกำหนดลักษณะภาระงาน การกำหนดวิธีการและเครื่องมือประเมิน และการให้ข้อมูลย้อนกลับ แก่ผู้เรียน ซึ่งปัญหาที่พบและทักษะที่ครูต้องการได้รับการพัฒนา มากที่สุดคือการกำหนดวิธีการและสร้างเครื่องมือเพื่อประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน และการกำหนดลักษณะภาระงาน เพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และ เขียน ครูจึงควรได้รับการพัฒนาให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อ การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนตามสภาพปัญหาที่พบ โดยเฉพาะทักษะ การสร้างเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพที่สามารถวัด และประเมินผล การอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนของผู้เรียนได้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26, 2559, น. 6)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งความรู้ ทักษะการปฏิบัติงานและเจตคติของครูให้สามารถประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำผล การประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้ตรงตามระดับ ความสามารถและศักยภาพของผู้เรียนให้เติบโตเป็นทรัพยากร บุคคลที่สำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ อีกทั้งเป็นการสนอง นโยบายของรัฐบาลด้านการศึกษาที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษา ให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับการเรียนรู้ยุคใหม่ อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนของครูระดับมัธยมศึกษา
2. เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะ การประเมิน การอ่านคิดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา
3. เพื่อศึกษาผลการใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนสำหรับครูระดับมัธยมศึกษา
4. เพื่อประเมินโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสำหรับครูระดับมัธยมศึกษา

วิธีการศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ดำเนินการวิจัยเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสำหรับครูระดับมัธยมศึกษา

1. กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 26 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด
2. เครื่องมือการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.80 - 1.00
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างไปสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ระหว่างวันที่ 21-31 สิงหาคม 2561
4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา

1. กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในการใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการพัฒนาครูและ

มีความเชี่ยวชาญด้านหลักสูตรพัฒนาครู รวมจำนวน 12 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด

2. เครื่องมือการวิจัย คือ แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ต่อองค์ประกอบของร่างโปรแกรม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.80-1.00

3. การเก็บรวบรวม ผู้วิจัยได้ติดต่อประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญในการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และได้ดำเนินการจัดสัมมนาอิงกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ใช้เวลาดำเนินการ 1 วัน คือ ในวันที่ 14 กันยายน 2561

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการ ดังนี้ 1) วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ แปลความหมายตามเกณฑ์ นำเสนอในรูปตารางประกอบการอธิบาย 2) วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสม ของคู่มือการใช้รูปแบบฯ แปลความหมายตามเกณฑ์ นำเสนอในรูปตารางประกอบการอธิบาย 3) ข้อมูลที่เป็นข้อเสนอแนะใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ระยะที่ 3 การทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสำหรับครูระดับมัธยมศึกษา

1. กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูโรงเรียนพณิชยการวิเทศศึกษาศาสตร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จำนวน 32 คน จากกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ๆ 4 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด
2. เครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบทดสอบก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างสมรรถนะการประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.28-0.88 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.23-0.89 มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.69 2) แบบประเมินสมรรถนะการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนซึ่งใช้ประเมินผลงานของผู้เข้ารับการพัฒนา 3 สมรรถนะ ได้แก่ สมรรถนะการกำหนดลักษณะภาระงาน สมรรถนะการสร้าง

เครื่องมือและวิธีการประเมินการอ่าน คัดวิเคราะห์ และเขียน และสมรรถนะการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน รวมจำนวน 12 ตัวชี้วัด มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.80 - 1.00 3) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อโปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่าน คัดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับครูระดับมัธยมศึกษาเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.32-0.97 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำโปรแกรมไปทดลองใช้ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน-15 พฤษภาคม 2562 โดยดำเนินการดังนี้ 1) ทดสอบความรู้ของกลุ่มเป้าหมาย ก่อนทดลองใช้โปรแกรมพัฒนาสมรรถนะ 2) ประเมินสมรรถนะการประเมินการอ่าน คัดวิเคราะห์และเขียนของครูก่อนการทดลองใช้โปรแกรม 3) ทดสอบความรู้ของกลุ่มเป้าหมายก่อนทดลองใช้โปรแกรมพัฒนาสมรรถนะ 4) ประเมินสมรรถนะการประเมินการอ่าน คัดวิเคราะห์และเขียนของครูก่อนการทดลองใช้โปรแกรม 5) สอบถามความพึงพอใจของครูต่อโปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่าน คัดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการดังนี้ 1) ข้อมูลจากแบบทดสอบ ตรวจให้คะแนน ข้อถูกให้ 1 ข้อผิดให้ 0 แล้วนำค่าที่ได้มาคิดร้อยละ 2) เปรียบเทียบผลการทดสอบความรู้การประเมินการอ่าน คัดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา ก่อนและหลังการดำเนินการใช้โปรแกรมโดยใช้สถิติ Wilcoxon Signed Rank Test แปลความหมายตามเกณฑ์ นำเสนอในรูปตารางประกอบการอธิบาย 3) ข้อมูลจากแบบประเมินสมรรถนะ คำนวณค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินสมรรถนะการประเมินการอ่าน คัดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา แปลความหมายตามเกณฑ์ นำเสนอในรูปตารางประกอบการอธิบาย 4) วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการดำเนินการเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่าน คัดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา แปลความหมายตามเกณฑ์ นำเสนอในรูปตารางประกอบการอธิบาย

ระยะที่ 4 การประเมินโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่าน คัดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา

1. กลุ่มเป้าหมายคือ ครูโรงเรียนพยุหะภูมิวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ที่เป็นกลุ่มเดียวกันกับชั้นการทดลองใช้โปรแกรม จำนวน 11 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด

2. เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถามการใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่าน คัดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้มาตรฐานการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการใช้ประโยชน์ (Utility Standards) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) ด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) และด้านความถูกต้อง (Accuracy Standards) ซึ่งพัฒนาโดยคณะกรรมการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานการประเมินทางการศึกษา (Stufflebeam and Shinkfield, 2007, pp. 87 - 92) เป็นแบบชนิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) จำนวน 30 ข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 - 1.00

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการและประสานงานในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการดังนี้ 1) ข้อมูลทั่วไปของแบบผู้ตอบคำนวณหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบการอธิบาย 2) ข้อมูลจากแบบสอบถาม วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการดำเนินการเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่าน คัดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา แปลความหมายตามเกณฑ์ นำเสนอในรูปตารางประกอบการอธิบาย 3) ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์โดย การบรรยาย

ผลการวิจัย

1 ผลศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการประเมิน การอ่าน คัดวิเคราะห์ และเขียนของครูระดับมัธยมศึกษา มีดังนี้

1.1 ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่าน คิทธิวิเคราะห์และเขียนสำหรับครูระดับมัธยมศึกษาพบว่า สมรรถนะที่ต้องการเสริมสร้าง มี 3 สมรรถนะ ได้แก่ 1) สมรรถนะการกำหนดลักษณะภาระงาน 2) สมรรถนะการสร้างเครื่องมือและวิธีการประเมิน และ 3) สมรรถนะการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน

1.2 ผลการศึกษาเนื้อหาสาระที่จำเป็นต่อการเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่าน คิทธิวิเคราะห์ และเขียนสำหรับครูระดับมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 1) หลักการประเมินการอ่าน คิทธิวิเคราะห์และเขียน 2) แนวดำเนินการพัฒนาและประเมินการอ่าน คิทธิวิเคราะห์ และเขียน 3) วิธีการประเมินการอ่าน คิทธิวิเคราะห์และเขียน และ 4) การสรุปผลและรายงานผลการประเมินการอ่านคิทธิวิเคราะห์และเขียน

1.3 ผลการศึกษาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่าน คิทธิวิเคราะห์ และเขียนสำหรับครู ระดับมัธยมศึกษา พบว่ามีความจำเป็นต้องสร้างและพัฒนาโปรแกรมขึ้นมาโดยตรงให้ม้องค์ความรู้ ทั้งภาคทฤษฎีและการลงมือปฏิบัติจริง มีการนิเทศ กำกับ ติดตามทั้งการนิเทศทางตรงจากผู้บริหารสถานศึกษา คีษานิเทศก์ และการนิเทศโดยอ้อมผ่านเครือข่ายออนไลน์

1.4 ผลการศึกษากระบวนการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่าน คิทธิวิเคราะห์ และเขียนสำหรับครูระดับมัธยมศึกษา พบว่า ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ศึกษาความต้องการจำเป็น 2) ขั้นการพัฒนาโปรแกรมโดยมีการเตรียมการ การยกร่างโปรแกรม ประเมินโปรแกรม และการปรับปรุงโปรแกรม 3) ขั้นการทดลองใช้โปรแกรม และ 4) ขั้นการปรับปรุง

2. ผลการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะ การประเมินการอ่าน คิทธิวิเคราะห์ และเขียน สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา

2.1 โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่าน คิทธิวิเคราะห์ และเขียนสำหรับครูระดับมัธยมศึกษา มีองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) จุดมุ่งหมาย จำนวน 3 ข้อ 3) สมรรถนะในการเสริมสร้างฯ ประกอบด้วย 3.1) สมรรถนะด้านการกำหนดลักษณะภาระงาน 3.2) สมรรถนะการสร้างเครื่องมือและวิธีการประเมิน และ 3.3) สมรรถนะการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน 4) สารที่ใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะฯ

ประกอบด้วย 4.1) หลักการประเมินการอ่าน คิทธิวิเคราะห์และเขียน 4.2) แนวดำเนินการพัฒนาและประเมินการอ่าน คิทธิวิเคราะห์ และเขียน 4.3) วิธีการประเมินการอ่าน คิทธิวิเคราะห์และเขียน และ 4.4) สรุปผลและรายงานผลการประเมินการอ่าน คิทธิวิเคราะห์และเขียน 5) กิจกรรมเสริมสร้างสมรรถนะฯ ประกอบด้วย 5.1)การฝึกอบบรมเชิงปฏิบัติการ 5.2) กิจกรรมการนิเทศ ติดตามและประเมินผล 5.3) กิจกรรมจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 6) สื่อการเรียนรู้ ประกอบด้วย 6.1) สื่อเอกสาร 6.2) สื่ออุปกรณ์ 6.3) สื่อ วัสดุ 6.4) สื่อออนไลน์และ 7) การวัดและประเมินผล ประกอบด้วย 7.1) สิ่งที่มีงประเมิน 7.2) วิธีการประเมิน 7.3) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน และ 7.4) เกณฑ์การประเมิน

2.2 ผลการประเมินโปรแกรมโดยผู้เชี่ยวชาญ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 หลักการ องค์ประกอบที่ 2 จุดหมาย องค์ประกอบที่ 3 สมรรถนะการประเมินการอ่านคิทธิวิเคราะห์และเขียนสำหรับครู องค์ประกอบที่ 6 ด้านสื่อการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 7 ด้านการวัดผลและประเมินผล และมีระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 4 และองค์ประกอบที่ 5 แสดงว่าผู้ทรงคุณวุฒิทั้งสี่กลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน

2.3 ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่าน คิทธิวิเคราะห์ และเขียน สำหรับครูระดับมัธยมศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่าน คิทธิวิเคราะห์ และเขียน สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา มีดังนี้

3.1 ผลการทดสอบความรู้การประเมินการอ่าน คิทธิวิเคราะห์และเขียน สำหรับครูระดับมัศึกษาก่อนและหลัง การดำเนินการใช้โปรแกรม เมื่อเปรียบเทียบความรู้การประเมินการอ่าน คิทธิวิเคราะห์และเขียน หลังการพัฒนา กับก่อนการพัฒนา พบว่า ครูมีความรู้การประเมินการอ่าน คิทธิวิเคราะห์ และเขียน หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ผลการประเมินสมรรถนะการประเมินการอ่าน คิทธิวิเคราะห์ และเขียน สำหรับครูระดับมัธยมศึกษาภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายสมรรถนะ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด

จำนวน 1 สมรรถนะ คือ สมรรถนะการกำหนดลักษณะภาระงาน ส่วนด้านที่เหลืออยู่ในระดับมาก ได้แก่ สมรรถนะ การสร้างเครื่องมือและวิธีการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน และสมรรถนะการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนระหว่าง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.3 ครูที่ได้รับการเสริมสร้างสมรรถนะมีความพึงพอใจต่อการดำเนินการเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่านคตินิเคราะห์ และเขียน สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านปัจจัยป้อนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านกระบวนการอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านผลผลิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก

4. ผลการประเมินโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน สำหรับครูระดับมัธยมศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านความถูกต้อง ที่เหลืออยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการใช้ประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

สรุปผลและอภิปรายผล

1. โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน สำหรับครูระดับมัธยมศึกษาเมืองประกอบ 7 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) สมรรถนะการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน 4) สารที่ใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะการประเมิน การอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน 5) กิจกรรมเสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน 6) สื่อการเรียนรู้ 7) การวัดและประเมินผล มีผลการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการออกแบบพัฒนาโปรแกรมจำเป็นต้องมีที่มาและความสำคัญของการพัฒนาโปรแกรมนั้น ๆ ขึ้นมา มีวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายในการพัฒนาอย่างไร ใครเป็นกลุ่มเป้าหมายมีเนื้อหาสาระ กิจกรรม แนวทางการดำเนินการอย่างไร มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ และวัดและประเมินผล ได้ด้วยวิธีการ เครื่องมือ และเกณฑ์อย่างไร ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด หลักการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้โปรแกรมที่น่าไปใช้ได้จริง เกิดประสิทธิผลและมี

ประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ ھرรษา สุขกาล,พรชูลี อาชาวรุ่ง และศิริพร ต้นติพูลวินัย (2543, น. 41) ที่ได้นำเสนอไว้ว่า โปรแกรมเป็นแผนที่วางไว้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตามเป้าหมายภายใต้บริบทของสถาบัน และสอดคล้องกับแนวคิดของ Robbins, Stephen P. and Mary Coulter (2002, p.61 - 63) ที่สรุปองค์ประกอบของโปรแกรมไว้สอดคล้องกันว่า ควรประกอบด้วยหลักการของโปรแกรม วัตถุประสงค์ของโปรแกรม เป้าหมายของโปรแกรม คุณสมบัติของโปรแกรม เนื้อหากิจกรรมที่ใช้ในโปรแกรม เอกสารที่ใช้ในโปรแกรม กระบวนการจัดการเรียนรู้ในโปรแกรม การประเมินผลโปรแกรมสอดคล้องกับผลการวิจัยของยอดอนงค์ จอมหงส์พิพัฒน์ (2553, น. 167) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูผู้นำ การจัดการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการศึกษาชั้นผลการวิจัย พบว่า โปรแกรมพัฒนาครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการศึกษาชั้นพื้นฐานมีองค์ประกอบที่สำคัญ 7 ประการ ได้แก่ วิสัยทัศน์หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการ โครงการ และการวัดและประเมินผลและยังมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิมพิภา จันทไทย (2558, น. 158 - 159) ที่ได้พัฒนาโปรแกรม การพัฒนาทีมงานครูที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนเทศบาล ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมการพัฒนาทีมงานครูที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนเทศบาลที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ความสำคัญของโปรแกรม วัตถุประสงค์ของโปรแกรม โครงสร้างของโปรแกรม วิธดำเนินการพัฒนา เนื้อหาและสาระสำคัญของโปรแกรมและการประเมินผล

3. ครูมีความรู้ด้านการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ครูได้ศึกษาเอกสารได้อย่างต่อเนื่อง ไม่จำกัดเวลา สถานที่ แลได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านทางชุมชนทางวิชาชีพ (PLC) ได้ลงมือปฏิบัติระหว่างการประชุม การนิเทศ กำกับ ติดตาม ทำให้ครูเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายจดจำองค์ความรู้ได้ดียิ่งขึ้นสอดคล้องกับจินตนา ไบกาซูยี (2543, น. 43) ที่ได้นำเสนอข้อมูลจากการบรรยายของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่พระองค์ทรงให้ความสำคัญของการอ่านหนังสือไว้ว่า การอ่านหนังสือทำให้ได้เนื้อหาสาระความรู้มากกว่า การศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีอื่น ๆ เช่น การฟัง ทำให้ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือได้โดยไม่มีการจำกัดเวลาและสถานที่ สามารถนำไปไหน

มาไหนได้และสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560, น.2) ที่ได้นำเสนอไว้ว่า PLC ถือเป็นการพัฒนาบุคลากรโดยเริ่มจากล่างขึ้นบน (Bottom Up) อย่างแท้จริงแทนที่จะสั่งการจากส่วนบนลงมา ซึ่งสิ่งสำคัญที่สุด PLC อยู่กับการเรียนรู้ (Learning) กล่าวคือผู้เข้าอบรมต้องรู้ว่าวันนี้ได้เรียนรู้และแบ่งปันความรู้อะไรบ้าง และจะทําอย่างไรให้ความรู้จากการอบรมส่งผลถึงคุณภาพการศึกษาของเด็ก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ของนันทฎารัตน์ ณ นคร (2557, น. 120 - 125) ที่ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามัน ผลการวิจัย พบว่า ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามัน พบว่า คะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสมรรถนะครูและทักษะ การเสริมสร้างสมรรถนะครูของผู้เข้ารับการอบรมด้วยเทคนิค SMART-T สูงกว่าครูที่การอบรมด้วยวิธีการที่จัดขึ้นตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ครูมีผลการประเมินสมรรถนะการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายสมรรถนะ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 สมรรถนะ คือ สมรรถนะการกำหนดลักษณะภาระงาน อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 สมรรถนะ ได้แก่ สมรรถนะการสร้างเครื่องมือและวิธีการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน และสมรรถนะการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน ได้รับการเตรียมความพร้อมในเรื่องสมรรถนะอย่างเป็นระบบ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ซึ่งเป็นองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานเพื่อใช้ในการเลื่อนวิทยฐานะ และครูสภา ที่ได้กำหนดมาตรฐานวิชาชีพครูไว้เป็นแนวทางในการพัฒนาตน พัฒนางาน พัฒนาวิชาชีพไว้อย่างชัดเจน และหน่วยงานต้นสังกัด คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ก็ได้กำหนดสมรรถนะของครูไว้อย่างชัดเจน และได้จัดทำคู่มือแนวทางการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และ

เขียน ผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเผยแพร่ให้ครู ได้ใช้เป็นแนวทางดำเนินงาน จึงทำให้ครูเห็นความสำคัญ และพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะตามที่กำหนดได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2551, น. 37) ที่นำเสนอไว้ว่า สมรรถนะคือคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำใหบุคคลสามารถสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่น ๆ ในองค์กร และสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น.1 - 23) ที่ได้กำหนดสมรรถนะครูออกเป็นสมรรถนะหลัก (Core Competency) ได้แก่ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม และจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู และสมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ได้แก่ การบริหารหลักสูตรและการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการชั้นเรียน การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ภาวะผู้นำครู การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อ การจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริลักษณ์ สามารถ (2554, น. 163) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องโปรแกรมการพัฒนาครูเพื่อปฏิบัติการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ผลการดำเนินงานตามโครงการรวมพลังสร้างสรรค์สู่จุดมุ่งหมาย ผลการวิจัยพบว่า ครูสามารถพัฒนาและปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพ และครูพัฒนาและปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของกฤษฎาพรณ์ สาคร (2557, น. 194 - 197) ที่ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ สำหรับครูโรงเรียนขนาดเล็ก ครูโรงเรียนขนาดเล็กมีสมรรถนะด้านความรู้ในระดับดีมาก สำหรับด้านทักษะและ เจตคติต่อการวัดและประเมินผลการศึกษา อยู่ในระดับมากเช่นกัน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Castle and Sounder (2006, pp. 65 - 80) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบการให้การฝึกอบรมครูโรงเรียนพัฒนาอาชีพจากสถาบันให้การฝึกอบรม (PDS) และไม่ได้ฝึกอบรมจากสถาบันจากสถาบันการฝึกอบรม (non-PDS) ของครูใหม่ผลการวิจัยพบว่าครูที่ได้รับการฝึกอบรมมีความสามารถในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการในชั้นเรียนและการวัดประเมินผลดีกว่าครูที่ไม่ได้รับการฝึกอบรม

จากสถาบัน การฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนั้น นักเรียนยังประทับใจในการเรียนกับครูที่ได้รับการฝึกอบรมจากสถาบัน การฝึกอบรมมากกว่า

4. ครูมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานเสริมสร้างสมรรถนะ การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่เข้ารับการพัฒนามี ความต้องการในการพัฒนาตนเองเป็นทุนเดิม และยังมีความสนใจ ที่จะพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถ พัฒนางานในหน้าที่ การต้องการได้รับการยอมรับ การยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ และนำผลการพัฒนาไปต่อยอดในการประเมินเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ ให้สูงขึ้น สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา และสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการเป็น สอดคล้องกับแนวคิดของ สมภพ ปราบณรงค์ (2535, น.38 - 40) ที่ได้สรุปหลักการการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ตามแนว ความคิดของ ลินด์แมน (Lindeman) ไว้ว่าผู้ใหญ่อยากจะเรียนก็ต่อเมื่อเขามี ความต้องการและความสนใจที่จะเรียนและการเรียนรู้นั้นจะช่วย ให้เขาพึงพอใจ ดังนั้นความต้องการและความสนใจที่จะเรียนของ ผู้ใหญ่จึงเป็นจุดเริ่มต้นที่จะต้องพิจารณาสำหรับการจัดกิจกรรม เพื่อการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Decenzo and Robbin (1999, p. 227) ที่นำเสนอเกี่ยวกับหลักการเรียนรู้ สำหรับนำมาใช้ในการออกแบบโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะ ความต้องการและความสนใจ (Need and Interests) ผู้ใหญ่จะถูกชักจูงให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี ถ้าหากว่า การเรียนรู้นั้นตรงกับ ความต้องการและความสนใจในประสบการณ์ที่ผ่านมา และจะเกิด ความพึงพอใจ เพราะฉะนั้นควรมี การเริ่มต้นชักจูงอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดกิจกรรมทั้งหลาย เพื่อให้ผู้ใหญ่เกิด การเรียนรู้ที่ดีสอดคล้องกับผลการศึกษาของพิมพิกา จันทไทย (2558, น.158 - 159) ที่ได้พัฒนาโปรแกรมการพัฒนาทีมงานครู ที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนเทศบาล พบว่า ผลการประเมิน ความพึงพอใจของครูที่ได้รับการพัฒนาตามโปรแกรมการพัฒนา ทีมงานครูที่มีประสิทธิผลภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก และ ยังสอดคล้องกับศักดิ์คำ คำใส (2557, น. 188 - 189) ที่ได้พัฒนา โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจทีมงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

พบว่า ครูความพึงพอใจต่อโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ ทีมงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมีมาก

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัย พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการดำเนินการ เสริมสร้างสมรรถนะการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่ยังไม่ถึง ระดับดีมาก ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรนำสารสนเทศที่ได้จาก การวิจัยไปใช้ในการวางแผน พัฒนาครูอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง ตลอดภาคเรียนหรือปีการศึกษา โดยเน้นการรวมกลุ่มเป็นชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community)

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด ควรกำหนดนโยบายส่งเสริมให้มีการนำโปรแกรมไปใช้ในการพัฒนา ครูในระดับชั้นอื่นหรือครูกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 วิทยากรหรือผู้ที่ถ่ายทอดความรู้ตามโปรแกรมพัฒนา สมรรถนะต้องเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี และ สามารถวิพากษ์วิจารณ์ ให้ข้อเสนอแนะในการสร้างเครื่องมือวัดและ ประเมินผลในชั้นเรียน

1.4 ระยะเวลาพัฒนาตามโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นกำหนดไว้ จำนวน 3 วัน ๆ ละ 6 ชั่วโมง อาจปรับเป็น จำนวน 2 วัน วันละ 9 ชั่วโมง และเน้นการลงมือปฏิบัติจริงของครูซึ่งอาจจัดกิจกรรม หลังเลิกเรียนหรือภาคค่ำ จะทำให้ครูมีโอกาสแลกเปลี่ยน ชักถาม วิทยากรได้มากขึ้นหรือจัดอบรมในช่วงวันหยุด เพื่อลดปัญหาการดึง ครูออกนอกห้องเรียน

1.5 ผู้บริหารต้องมีการนิเทศ ติดตาม อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง สม่ำเสมอ โดยการให้ข้อมูลย้อนกลับกับครูด้วยเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจรวมทั้งเป็นการเสริมแรงการสร้าง ความตระหนัก ให้ครูเห็นคุณค่าของการวัดและประเมินผลในชั้นเรียนและสร้างความเชื่อมั่นในความสามารถของครู

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยและพัฒนาโปรแกรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะ ครู ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เพื่อพัฒนาศักยภาพ

นักเรียนในการเตรียมตัวเพื่อรองรับการประเมินในระดับเขตพื้นที่ การศึกษาระดับชาติและระดับนานาชาติ

2.2 ควรมีการวิจัยและพัฒนาสมรรถนะครูด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ด้วยกระบวนการอบรมพัฒนาและการนิเทศ ออนไลน์

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้ความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ว่าที่ ร.ต.ดร.อรัญ ชูกระเดื่อง อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาให้ข้อคิด คำแนะนำ ตลอดจนการแก้ไขด้วยความเอาใจใส่ รวมทั้งคณาจารย์ทุกท่านที่ ประสานความร่วมมือให้ในระหว่างที่ผู้วิจัยศึกษาตามหลักสูตรจนสำเร็จ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูง

เอกสารอ้างอิง

- กฤษปรกรณ์ สาคร. (2557). **รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการ วัดและประเมินผลการศึกษา โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ สำหรับครูโรงเรียนขนาดเล็ก**. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- จินตนา ไบกาซูยี และคณะ. (2543). **คู่มือบรรณารักษ์ : สำหรับ นักเขียน บรรณารักษ์ และผู้พิมพ์**. กรุงเทพฯ: สมาคม ผู้จัดพิมพ์และผู้จำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทย.
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2551). **เทคนิคการจัดทำและนำ Job competency ไปใช้งาน : ฉบับคนทำงาน**. กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- นัชฎาภรณ์ ธน นคร. (2557). **รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู ประถมศึกษาสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามัน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.

- ปรีชาญ เดชศรี และปรีชาดิ เบญจวรรณ. (2552). **การศึกษา แนวโน้มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์นานาชาติ TIMSS 2007**. กรุงเทพฯ: บริษัทสหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์ พับลิชชิ่งจำกัด.
- พิมพิกา จันทไทย. (2558). **การพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาทีมงานครู ที่มีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนเทศบาล**. วิทยานิพนธ์ ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ยอดอนงค์ จอมหงส์พิพัฒน์. (2553). **การพัฒนาโปรแกรมพัฒนา ครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา ขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ศักดิ์ดา คำโส. (2557). **การพัฒนาโปรแกรมการเสริมสร้างพลัง อำนาจทีมงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริลักษณ์ สามาน. (2554). **โปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูป การเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก**. วิทยานิพนธ์ ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2559). **สรุปผล การประเมิน PISA 2015 วิทยาศาสตร์ การอ่าน และ คณิตศาสตร์**. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2554). **แนวทางการพัฒนา และการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: ชุมชมเกษตรและสหกรณ์แห่งประเทศไทย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). **หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: ชุมชม เกษตรและสหกรณ์แห่งประเทศไทย.
- สำนักมาตรฐานวิชาชีพ. (2548). **ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐาน วิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548**. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานวิชาชีพ คุรุสภา.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26. (2559). **รายงานการศึกษาการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2558**. มหาสารคาม: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน. (2560). **คู่มือประกอบการอบรมคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” สถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน. (2553). **คู่มือการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน.
- สมภาพ ปราบณรงค์. (2535). **ความจำเป็นในการฝึกอบรมของสหภาพแรงงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล**. กรุงเทพฯ: คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทรรษา สุขกาล, พรชูลี อาชวอำรุง และศิริพร ดันติพิบูลวินัย (2543). **การพัฒนาแบบโปรแกรมการทำงานระหว่างเรียนเพื่อส่งเสริมจริยธรรมในการทำงานของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อ้อม ประนอม. (2553). **พิชิตงานเบิกบานใจ** (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: บริษัท สถาพรบุ๊คส์ จำกัด.
- Castle, S., Fox, Rebecca K., & Sounder, K. O. (2006). Do Professional Development School (PDSs) Make a Difference?: A Comparative Study of PDS and Non-PDS Teacher Candidates. **Journal of Teacher Education**, 57(1), 65 – 80.
- David A. De Cenzo, Stephen P. Robbins. (1999). **Human resource management**. New York, N.Y.: Wiley.
- Duignan, P. (2002). **Building social policy evaluation capacity**. etrieved January 2, 2009, from http://www.msd.govt.nz/publications/journaV1_9_december-/19-pages179-194.html.
- Darling – Hammond, L. (1994). **The current status of teaching and teacher development in the United States**. New York: Teacher College, Columbia University
- Houston, W. R. (1992). **Performance education: Strategies and resources for developing a competency-based Teacher education program**. New York: State Education Department, Division of teacher education and certification and multi-state consortium on performance-based teacher education.
- Preskil, H. & Boyle, s. (2008). **Building evaluation capacity research study**. NP: Claremont Graduate University.
- Stufflebeam D.L. , A.J. Shinkfield. (2007). **Evaluation Theory, Models and Applications**. San Francisco: Jossey-Bass.
- Taut, S. (2007). Studying self-evaluation capacity building in the large international development organization. **American journal of evaluation**, 28(1), 45 - 59.
- Robbins, Stephen P. and Mary Coulter. (2002). **Pearson Education Indochina**. 7th ed. New Jersey: Ltd.

